

» ZÖLD HÍD «
PROGRAM

TISZTA VIDÉK, RENDES TÁJ

ÉSZAK-KELET PEST ÉS NÓGRÁD MEGYEI REGIONÁLIS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZER

KIEGÉSZÍTŐ A MINISZTERI LÁTOGATÁSON ELHANGZOTT ÉSZREVÉTELEKRE

2011

7 év a megvalósulásig

100% önkormányzati tulajdon

241 társulási döntés a sikerig

7 év üzemeltetési kötelezettség a
95%-os EU és állami támogatás
alapján

Jelenleg 140 alkalmazott, többségében
a kiskeresetű, képzetlenebb munka-
vállalói rétegből

6 174 millió Ft felhasznált pénzügyi
forrás

Iktatószám: 1075/2011.

Fazekas Sándor Úr
vidékfejlesztési miniszter

Dr. Illés Zoltán Úr
környezetügyért felelős államtitkár
Budapest
Kossuth tér 11.
1055

Tisztelt Miniszter Úr!
Tisztelt Államtitkár Úr!

A 2011. október 24 – én megtartott személyes találkozásunkat követően hivatalosan, futárszolgálattal is megküldtük Önöknek a korábban átadott dokumentumokat és a közös tárgyaláson felvetett fontosabb kérdések ügyében szemléletes kiegészítést is készítettünk.

E hét folyamán érkezett meg hozzánk a hulladékokról szóló tv. tervezetének 2011. november 2-ai dátummal jegyzett, sorban utolsó változata. Bízunk benne, hogy korábbi jelzéseinket, jó szándékú észrevételeinket csupán azért nem vették figyelembe, mert a beérkezett, szemléletes szakmai anyagunk, kéréseink, valamint a jogszabály előkészítés feszített menete a rövid idő alatt „elkerülte” egymást.

A legutóbb, hozzánk érkezett tv. tervezettel kapcsolatban, ismét jobbító szándékkal további kiegészítéseket, javaslatokat teszünk:

Előljáróban fontos rögzíteni az alábbiakat: A 100%-ban önkormányzati és állami befolyás, feladat ellátás hívei vagyunk. A regionális (ISPA, KA) projektek sorában, több éve tiszta profilt teremtettünk amikor „kiváltottuk” a korábban tervezett üzemeltető előbb 49%-os, majd 35%-os magánérdekű részesedését és önálló, tiszta profilú, 100 %-ban önkormányzati társulási tulajdonú üzemeltető gazdasági társaságot alapítottunk.

Megvalósítottuk a regionális hulladékkezelő rendszert és számos társadalmi konfliktust felvállalva üzemeltük be rekord gyorsasággal a megépült új üzemeket.

A beüzemelés legfőbb konfliktusát az jelentette, hogy a korábbi, hulladékkezelési, lakossági közszolgáltatási díjak drasztikusan növekedtek. Egy család éves bruttó díja 8 és 20 ezer Ft között mozgott az egyes településeken, míg a regionális rendszer egységes, komplex díja már elérte az évi 28.000 Ft-ot.

A „magasabb díjban” található mindaz a szakmai rendszer, tartalom, melynek bevezetése a kormányzati célok eléréséhez és az EU vállalások teljesítéséhez szükséges. *(140 munkahely, hulladék eltérítés a depótól, szelektív gyűjtés, kézi utóválogatás, komposztálás, oktatás, nonprofit működés, jövőbeni környezetvédelmi kötelezettségek teljesítése stb.)*

Az új hulladékgazdálkodási rendszer bevezetését olyan körülmények között kellett végrehajtanunk, ahol a magán szektor, az egyszerű hulladéklerakásból származó eredménye terhére szinte a teljes projekt területen a regionális rendsze árai alá ígért, így is bomlasztva a közösségi rendszert.

Éveken keresztül, azzal érveltünk, hogy hazánkban is be kell vezetni a lerakóhelyi adót, járulékot, **hogy a környezettudatosabb rendszerek ne szenvedjenek közvetlen gazdasági hátrányt!**

Ez ügyben versenyhivatali eljárást is indítottunk! Érthetetlen, visszás, egyszerű hulladéklerakó építése ellen (*Galgamácsa, Saubermacher Kft.*) mai napig perben állunk a környezetvédelmi hatósággal, mely képtelen a közérdek elsődlegessége mellett értelmezni az elérhető legjobb technológia fogalmát.

Több száz települési gyűlésen, fórumon, tanácsülésen, helyi sajtóban, hulladékkezelő központjainkban szervezett előadásokon, (kb. 7000 vendég) 100 ezer háztartásba két alkalommal is eljuttatott színvonalas kiadványban érveltünk, hogy **a drágább szolgáltatás, mégis olcsóbb!!!!!!** Ha nem is nekünk, gyermekeinknek bizonyosan.

Érveltünk, hogy az önkormányzatok, családok vállalják fel a drágább, környezettudatosabb díjakat, hogy hulladékaink ne „gödörbe” kerüljenek. Érveltünk, hogy a környezettudatosabb rendszert fedező díjak további **emelkedése nem lesz számottevő**, mert az előbb-utóbb bevezetésre kerülő lerakóhelyi adó, igénybevételi járulék a lerakó szemléletű és a környezettudatosabb, magasabb technológiai színvonalat képező rendszerek közötti különbséget fogja kiegyenlíteni.

Ez a lerakási járulék valódi célja!

Nem az, hogy ellehetetlenítse azokat a hulladékgazdálkodási rendszereket, (szakmailag és morálisan egyaránt) melyeket több milliárd Ft. EU és Állami közpénzen megépítve, most szükséges tovább fejleszteni, elfogadtatásukat biztos társadalmi alapra helyezni.

Kérjük Önöket, hogy a tv. tervezet 73.§ -át egy 4. és 5. bekezdéssel kiegészítve fogalmazzák meg, hogy a működő MBH-t, (Mechanikai Biológiai Hulladékkezelést) szelektív hulladékgyűjtő rendszert, kézi utóválogatót együttesen működtető gazdasági társaságok lerakási járulék mentességet élvezzenek.

Javaslatunk az alábbi:

(4) Nem kell a tonnában mért teljes, lerakott anyag/hulladékmennyiségre kiterjedő igénybevételi járulékot fizetnie annak a közszolgáltatónak, aki mechanikai-biológiai hulladékkezelő létesítményt (MBH), szelektív hulladékgyűjtést, komposztáló és kézi utóválogató üzemet egyszerre üzemeltet, így a hulladéklerakóba kerülő maradék anyag (hulladék rész) valamint hulladék mennyiség nem haladja meg a teljes átvett települési szilárd hulladék mennyiség 30 %-át.

(5) A 30 %-ot meghaladó, hulladéklerakóba helyezett anyag/hulladékmennyiség tekintetében a lerakási járulékot a (4) pontban foglalt mentességtől függetlenül tonna arányosan kell megfizetni.

Fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy a jelen tv. tervezet logikája szerint a gazdasági kiegyenlítésnek viszonylag kevés funkciója marad, mert azokat a társaságokat, melyek árelőnyben voltak lerakási járulék nélkül, a tervezet gyakorlatilag el is lehetetleníti 2013-tól.

A 2012 - ben alkalmazásra kerülő 6000 Ft/tonna igénybevételi járulék olcsóbb, mint a nagy hulladéklerakó tárfogat nyereséget eredményező MBH üzemeltetése, a környezettudatosabb komplex közszolgáltatásról nem is beszélve.

Ha ehhez hozzátesszük, hogy a 95 % EU és Magyar Állami támogatással létrejött regionális hulladékgazdálkodási rendszerünk üzemeltetési kötelezettsége 2016 - ban jár le, látható, hogy kettő költség együtt (*jelentősen magasabb üzemeltetési költség + lerakási járulék is*) **vállalhatatlan lakossági közszolgáltatási díjemelést jelent.**

A lerakó szemléletű és környezettudatosabb közösségi hulladékgazdálkodási rendszerek egységes, megkülönböztetés nélküli járulékfizetésre kötelezése szakmailag is példátlanul helytelen intézkedés.

A hulladékkezelési közszolgáltatás, hulladék visszagyűjtés, anyagában történő hasznosítási arány jelentős növelése azzal a sajátossággal bír, hogy a legjobb technika, előremutató szemlélet sem ér sokat, ha a családok, polgárok együttműködési készsége alacsony!

Egy kötelező (*kényszerű*) közszolgáltatási rendszer mellé kell „telepítenünk” egy önkéntes, saját belátáson, együttműködésen alapuló rendszert!

Az igénybevételi járulék helytelen, eredeti funkciójával ellentétes bevezetése ellentétes hatást fog kiváltani rendszerünkben, mint a kormányzat és az ügynök évek óta dolgozó szakemberek szándéka.

A járulék jelenleg tervezett módon történő bevezetése az Észak Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerben 2012-ben kb. 270 millió újabb költséget, míg 2013-tól kb. 500 millió Ft/év többletköltséget fog generálni.

A szakági (*hulladékkezelés KSH adat*) infláció mértéke a szeptember, október hónapokban már meghaladta a 7 %-ot! Az alacsony keresetűek bérkompenzációja kb. 30 millió Ft-ba kerül, ehhez társul a gázolaj 16 forintos jövedéki adó emelése, a jelentősen nagy jármű flottánk baleseti adója, a kávéterem átalakítása, mely kb. 6 millió Ft többletet eredményez.

(Azok a kiskeresetűek, akik a havi 18.000 Ft étkezési jegyet alapélelmiszerre költötték, nem tudják értékelni, használni a kártyás éttermi szolgáltatást. A hidegétkezési jegy további fenntartása kerül tehát ennyibe, mert tervezett kedvezményes adózással adható mértéke 5000 Ft-ra csökken.)

További költségemelkedést jelent az ÁFA emelés is.

Az összes költségnövekedés ellenére a 2012. évre 5.5%-os közszolgáltatási díjemelést terveztünk, így a Bruttó éves díj egy család esetén, *(átlagos, 110-120 literes tárolóval)* színvonalas szolgáltatás mellett is alatta maradhat a 30.000 Ft-nak. **(29.982 Ft/év/ingatlan)**

Lerakási adóval számolva a jelenlegi szabályozás tervezet szerint (kb.) : **34.275 Ft/év/ingatlan lesz a szükséges díj.**

Az így kialakuló áremelés igazságtalan, szakmailag, társadalmilag vállalhatatlan lesz, és ellentétes hatást vált ki, mint a kormányzat környezetvédelmi, valamint közszolgáltatási árakat „féken” tartani kívánó szándéka.

Jelentősen megnehezíti a hulladék visszagyűjtési célok elérését is, mert morálisan teszi hiteltelenné a környezettudatosabb önkormányzati közszolgáltatónkat.

Ilyen befizetési kötelezettség mellett, a tervezett, még vállalható áremelési mértékkel a környezettudatosabb rendszereket is sújtó járulék pont azt a forrást, potenciált vonja el, mely a mainál kilencszer **(9X !!)** több újrahasznosítható anyag visszagyűjtéséhez szükséges.

Meg kell jegyezni, hogy törvénytisztelő önkormányzati rendszer lévén a tervezet módon történő járulék bevezetést, drasztikus, újabb közszolgáltatási díjemelést is kényszerű módon végre fogjuk hajtani, de ennek pozitív társadalmi, szakmai, morális kommunikációja, elfogadtatása mellett nem tudunk kiállni! A jelenlegi változat elfogadása esetén tárgyilagos, konkrét, szemléletes tájékoztatót fogunk eljuttatni a működési területünk 307.000 polgárához, több mint 100. ezer családnak.

A szabályozás tervezetéből kiderül, hogy az előterjesztő kitart a mellett, hogy a köztisztasági közszolgáltatás megszervezése is állami feladat legyen. Mint korábbi beadványunkban jeleztük, **nem értünk egyet ezzel az elképzeléssel, mert a feladat tipikusan középszintű, célszerűen önkormányzati társulási feladat.**

Az előterjesztés meg is jegyzi, hogy a döntés egyik indoka, hogy az önkormányzatok közötti együttműködési készség nagyon alacsony, az önkormányzatok várható bevétel kiesése mellett a kiadási oldalon nagymértékű növekedés várható.

Ilyen körülmények között a kényszerpályára kerülő önkormányzatoknak nehézséget jelenthet a helyi közszolgáltatások, közfeladatok ellátása.

A megközelítés egyoldalú és nem is korrekt.

Az együttműködési készség alacsony színvonala ugyanis okozat! Éppen annak az okozata, hogy az elmúlt évtizedben „kivéreztetett” helyi önkormányzatok minden létező költséget igyekeztek megtakarítani saját intézményeik és lakosságuk számára. Így próbálták kihasználni a több ezer Ft-os árelőnyt, melyet azok a hulladékkezelő, gyűjtő cégek nyújtottak, melyek a hatóságok által meg nem követelt színvonal, vagy a lerakási járulék nélküli hulladéklerakóba helyezés mellett kínálták az „olcsóbb” szolgáltatást.

A hulladékkezelés pénzügyi forrása a lakosságtól, másodnyersanyag értékesítésből, reményeink szerint növekvő termékdíjakból származik. E mellett, figyelmes szabályozással az önkormányzati társulások képesek a feladatok felelős és magas szintű ellátására.

A tv. tervezet nagy hiányosságaként értékeljük, kiegészítését is kérjük, mert a Magyar Állam nevében később eljáró OHÜ, a helyi önkormányzatok és az önkormányzati társulások, valamint saját többségi tulajdonú társaságaik kapcsolatrendszerre nem kerül törvényi szabályozásra. *(a tv. tervezet 41.§- a az önkormányzati társulások létjogosultságát, együttműködési lehetőségét egyebekben nem kérdőjelezi meg)*

Tekintve, hogy a tervezet szerint 2012. december 31-én *(érthető módon)* **minden közszolgáltatási szerződés a tv. erejénél fogva megszűnne**, nem látjuk, hogy milyen elvek szerint, egyeztetési folyamattal kerülnek kijelölésre az egyes, arra alkalmas közszolgáltatók a városok, községek területére.

Kérdésem számunkra, hogyan lesz összeegyeztethető az új önkormányzati tv. a hosszú távú kötelezettségekkel, hitelekkel, üzemeltetési kötelezettségekkel rendelkező, de érdemi funkció nélkül maradó önkormányzati társulás *(ez eddig kötelezően ellátandó feladatra jött létre)* valamint a helyi önkormányzatok.

Hogyan hasznosul a regionális programban létrehozott vagyon, hogyan nőhet kihasználtsága, hogyan fejlődhet, ha a közszolgáltatás ellátásával kapcsolatos döntés nem a tulajdonosok kezében van. A településeken élő polgárok a rendszerváltás óta helyben intézik a hulladékkezelési közszolgáltatási ügyeket. Állami feladat esetén is meg kell találni a kapcsolatot az önkormányzatok, az OHÜ, a lakosság és a szolgáltató között. Ennek törvényi keretek között történő szabályozása indokolt.

További kisebb horderejű módosítási javaslataink:

1) Átgondolandónak ítéljük a tv. szintjén évi két alkalommal történő házhoz menő lomtalanítás előírását. A házhoz menő lomtalanítás *(ennek során a közterületre felügyelet nélkül kerül a hulladék)* nem alkalmas arra, hogy az illegális tevékenységet *(guberalás, tárgyak szétverése, stb.)* megakadályozza. A feladat évi kétszeri ellátása sok helyütt felesleges és újabb költségeket generál. Fontosabb lenne a folyamatosan felügyelt körülmények előírása és az évi egyszeri gyakoriság meghagyása.

2) Javasoljuk, hogy az üdülő ingatlanok tekintetében taxatív módon mondja ki a tv. alkotó, hogy az ott fizetendő díj mértéke 50 %, vagy 6,7,8 stb. /hó mértékű. Ennek nyitva hagyása visszatérő, sorozatos és felesleges viták forrása.

3) Javasoljuk, hogy a díjhátralék keletkezését követő felszólítás után *(30 napon belül)* 60 nap elteltével lehessen megkezdeni a végrehajtási intézkedéseket.

4) Javasoljuk, hogy 2013 január 1-től, közszolgáltatáson kívül, települési szilárd hulladékot, építési törmelékot - **szelektíven gyűjtött, elkülönített hulladék és zöldhulladék kivételével** - csak az adott településen, körzetben működő közszolgáltató által kibocsátott sorszámozott, **díjmentes** hulladékkísérő jegy birtokában, azt szabályosan kitöltve lehessen szállítani.

A kísérő okmány nélkül a hulladékot illegálisan elhelyezni kívánó személyek ellenőrzési lehetősége, lebukási esélye rendkívül csekély. Ennek oka, hogy az illegális hulladéklerakás közben gyakorlatilag tetten kell érni az elkövetőt. Már akkor is tehetetlenek a hatóságok, ha az erdőben, hulladékkal megrakott utánfutóval tartóztatják fel az „elkövetőt”, de lepakolási cselekményét még nem kezdet meg. („Csak sétáltatja, vagy felszedte”)

A hulladékkísérő okmány olyan sorszámozott nyomtatvány lehet, melyet a közszolgáltatónál, vagy a települési önkormányzatnál **díjmentesen** lehet átvenni és a hulladék szállítás megkezdése előtt kell kitölteni, kézjeggyel ellátni. Fel kell rajta tüntetni a szállítás kezdetét, (óra, perc) a rendszámot, a szállító nevét, a felrakás helyét, a hulladék megnevezését, valamint a célállomást.

A nyilvántartott, hulladékkezelő telepen regisztrálásra kerülő kísérő jegyek mellett az egyes szállítmányok a hatóságok számára már a szállítás során ellenőrizhetővé válnak. Szabálysértési tényállásnak pedig a kitöltött okmány nélküli szállítás minősülne.

Hazánk külterületei, erdei tragikus köztisztasági állapotban vannak!

5) Javasoljuk, hogy a települési szilárd hulladékok (*maradék hulladék*) begyűjtése csak a szállítóeszközhöz illeszkedő, szabványos tároló edényben történhessen. Zsákos gyűjtés csak szelektív hulladékgyűjtés során legyen alkalmazható.

Nem tartjuk megengedhetőnek, hogy gazdasági megfontolások miatt, több 10 millió Ft értékű célgépek mellett a dolgozók, több száz tonna hulladékot emelgessenek nap-mint nap.

Ennyivel a jogalkotás is tartozik a legkisebb keresetű, legnehezebb munkát végző rétegnek.

Zsákos gyűjtési módot csak szelektív hulladékgyűjtésre (*könnyebb fajsúly*) vagy zöldhulladék begyűjtésre (*maximált zsákméret*) engednénk meg. Zöldhulladék gyűjtés esetén 2013. január 1- től csak biológiailag lebomló zsák használatát tennénk lehetővé.

6) Javasoljuk, hogy a közszolgáltató, külön ellenőrizhető szerződés megkötése mellett köteles legyen az első évben 4%, a második évben 7 % díjkedvezményt adni annak az ingatlan tulajdonosnak, családnak, aki az ingatlanán keletkező komposztálható zöld hulladékot helyben kezeli, tároló edényébe nem helyez komposztálható szerves anyagot.

Ez lenne az első eleme a megújuló közszolgáltatásnak, mely családi szinten preferálja a környezettudatosabb magatartást!

7) Javasoljuk, hogy a közszolgáltatók egyéb hulladékkezelési tevékenysége ne legyen korlátozva. Egyetértünk viszont azzal, hogy a tevékenységek gazdasági elkülönítése szigorú előírás legyen.

8) A közszolgáltatás körében begyűjtésre kerülő háztartási veszélyes hulladék napi szintű világhálón történő közzétételét túlzottnak tartjuk. Legalább heti, vagy havi gyakoriság elégséges lehetne.

9) Ismétlő módon javasoljuk, hogy a jövőbeni környezetvédelmi kötelezettségek fedezetét, csak a Nemzeti fizetőeszközben, elkülönített számlán, a működéssel arányos képzéssel lehessen képezni. Ezt a környezetvédelmi hatóság ellenőrizze, a közszolgáltató pedig évente tegye közzé.

Javaslatainkat, korábbi beadványunk törvénytervezetre vonatkozó részével, jelen levelünkkel kiegészítve, Miniszter Úr és Államtitkár Úr titkárságán kívül az alábbi helyekre juttatjuk el:

- 1) Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Navracsics Tibor Úr miniszter
- 2) Egyeztetésért felelős megjelölt tisztségviselők
- 3) Tagönkormányzataink (110 település)
- 4) Önkormányzati Társulásunk területének országgyűlési képviselői
- 5) Szakmai szervezetek és hasonló helyzetben lévő közszolgáltatók
- 6) Önkormányzati szövetségek

A tv. tervezet egyéb rendelkezéseivel, szükségességével, céljaival egyetértünk, véleményünk korrekt, konszenzusokon alapuló beépítése mellett mindent megteszünk annak pontos és példamutató betartásáért.

Köszönettel és tisztelettel:

Gödöllő, 2011. november 7.

Dr. Gémesi György
önkormányzati társulás elnöke s.k.

Gyenes Szilárd
projektvezető, ügyvezető igazgató s.k.

Iktatószám: 1050/2011.

Fazekas Sándor Úr
vidékfejlesztési miniszter

Dr. Illés Zoltán Úr
környezetügyért felelős államtitkár
Budapest
Kossuth tér 11.
1055

Tisztelt Miniszter Úr!
Tisztelt Államtitkár Úr!

Ezúton is szeretnénk megköszönni, hogy 2011. október 24-én a késői órákban is időt szakítottak arra, hogy regionális hulladéklerakó rekultivációs programunk, valamint a készülő hulladékgazdálkodási tv. ügyében konzultációs lehetőséget biztosítottak.

Mellékelten, hivatalos formában is megküldöm Önöknek a találkozónkor átadott dokumentumokat. A konzultáción felhozott érveinkkel kapcsolatban kiegészítettük beadványunkat. Tekintve, hogy mind rekultivációs programunkban, mind pedig a hulladékgazdálkodás színvonalas megoldása ügyében céljaink, törekvéseink egy irányba mutatnak a kormányzati szándékokkal, ezúton is kérjük, hogy kérésünk támogatni, véleményünket pedig megfontolni szíveskedjenek.

Javaslataink összeegyeztethetőek a készülő tv. céljaival, regionális hulladékgazdálkodási programunk pedig a kormányzati elképzelésektől alig eltérő. Fontosnak tartjuk, hogy a további építkezést, az elért közösségi eredmények, valamint a megvalósult regionális hulladékgazdálkodási programokra célszerű alapozni.

Mellékelt kiegészítésünkben, ellenőrizhető módon és szemléletesen mutatjuk be, hogy a mechanikai és biológiai hulladékkezelésnek az anyagában történő hasznosítás elérni kívánt céljai mellett is komoly létjogosultsága van.

Ezúton is megerősítjük, hogy nem támogatunk olyan klasszikus hulladékégetési megoldást, sem gazdasági, sem technológiai értelemben, mely ellehetetleníti a környezettudatosabb anyagában történő hasznosítást.

Gazdasági társaságunk, mely 100%-ban önkormányzati társulási tulajdonban van, szemléletét, technológiáját tekintve is mintazemként működhet. Helytelen, az adottságokat figyelmen kívül hagyó szabályozás ország szerte komoly nehézségek forrása lehet.

Köszönettel és tisztelettel:

Gödöllő, 2011. október 28.

Dr. Gémesi György
önkormányzati társulás elnöke
Gödöllő Város Polgármestere
s.k.

A hulladékok mechanikai előkezelése köztulajdonú rendszerekben nem veszélyezteti a szelektív hulladékgyűjtési célok teljesítését, mert „automatikusan” maradék elvre épül.

A fűtőanyag (RDF) termelés a szelektív gyűjtés és az anyagában történő hasznosítás végén lecsökken.

A hulladékok mechanikai kezelése, a termikusan hasznosítható könnyű frakció leválogatása a nagy térfogatú, könnyű anyagrészeket téríti el a lerakástól (*papír, textil, farost, műanyag, kisebb nedvességtartalmú fű, nyesedék, levél*).

Ennek révén jelentősen növeli a depó élettartamát.

Ha lerakóhelyi adó bevezetése esetén az így képződő maradék (nehéz frakció) is adó alapot képez azokban a rendszerekben, ahol MBH működik, gazdaságilag a teljes rendszer ellehetetlenül, mert a maradék anyag fajsúlya a nagyobb annak ellenére, hogy ez foglalja el a kisebb térfogatot! A két költség együtt drasztikus áremelést idéz elő.

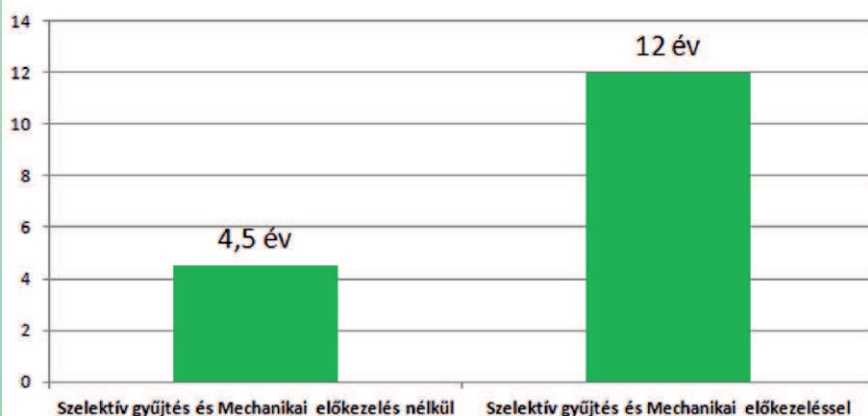
mechanikai előkezelés nélkül művelt lerakó

mechanikai előkezeléssel művelt lerakó

Az Észak-kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerben a hulladéklerakók élettartamának változása

Regionális hulladékgazdálkodási rendszerünk minden műszaki eleme szükséges a kormányzati célok maradéktalan teljesítéséhez.

Támogató kormányzati döntésekkel egy átlátható, 110 települést kiszolgáló, közösségi tulajdonú közszolgáltató építhető fel 2013 január 1-ig, mely mintaüzemként szolgálhat.

A társaság komplex szolgáltatási díjai a pályázati kötelezettségek betartása mellett az alábbiak betartása mellett is évi bruttó 30.000 Ft alatt marad a 2012. évben:

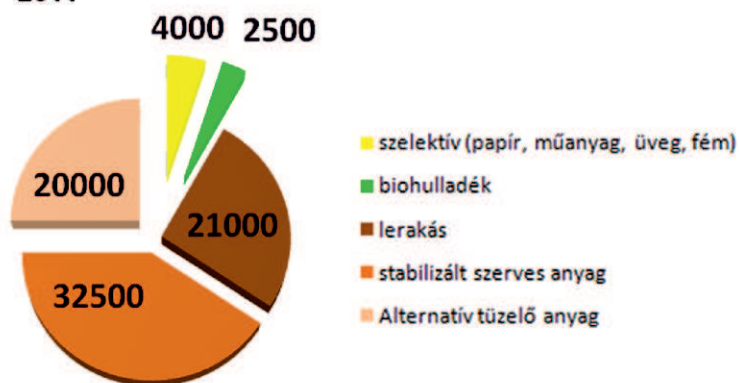
- munkajogi szabályok betartása
- munkavédelmi, munkabiztonsági szabályok betartása
- MBH üzemeltetés (mechanikai válogatás, komposztálás, részleges biostabilizálás)
- kiskeresetűek bérkompenzációja
- jövedéki adó emelés
- ÁFA emelés
- jövőbeni környezetvédelmi kötelezettségek teljesítése, elkülönítése Ft-ban
- kiterjedt környezeti oktatás tudatformálás
- társadalmi felelősség vállalási program
- házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés
- évi egy lomtalanítás felügyelt körülmények között
- rendszeres elektronikai hulladék begyűjtés

A támogatási rendszer kondícióinak tervezett javulása esetén (gépbeszerzés támogatása, magasabb termékdíj bevétel, normatív támogatás) a közszolgáltatás további elemekkel egészíthető ki. Pl.: illegális lerakók felszámolására akció csoport, állati tetemek összegyűjtése, rendszeres zöldhulladék gyűjtés biológiailag lebomló zsákokban, folyamatos háztartási veszélyes hulladék gyűjtés, újrahasználati központok indítása.

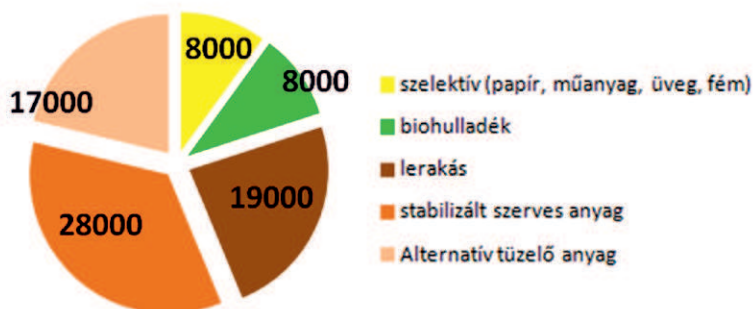

HULLADÉKKEZELÉS JELENLEG ÉS A JÖVŐBEN AZ ÉSZAK-KELET PEST ÉS NÓGRÁD MEGYEI REGIONÁLIS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZERBEN

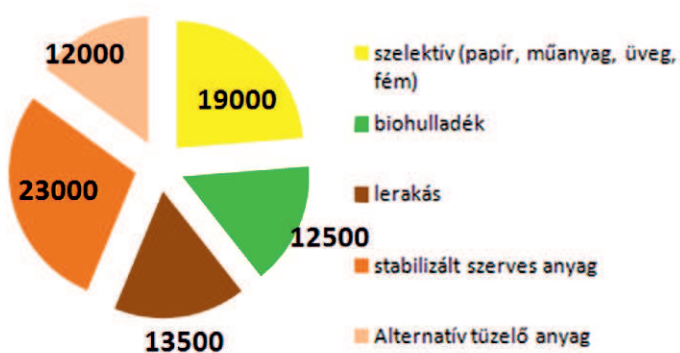
2011

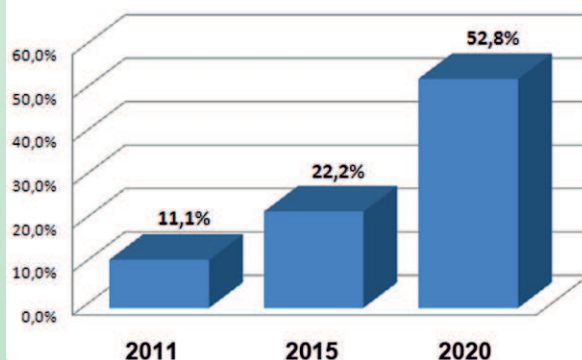
2015 PROGNÓZIS

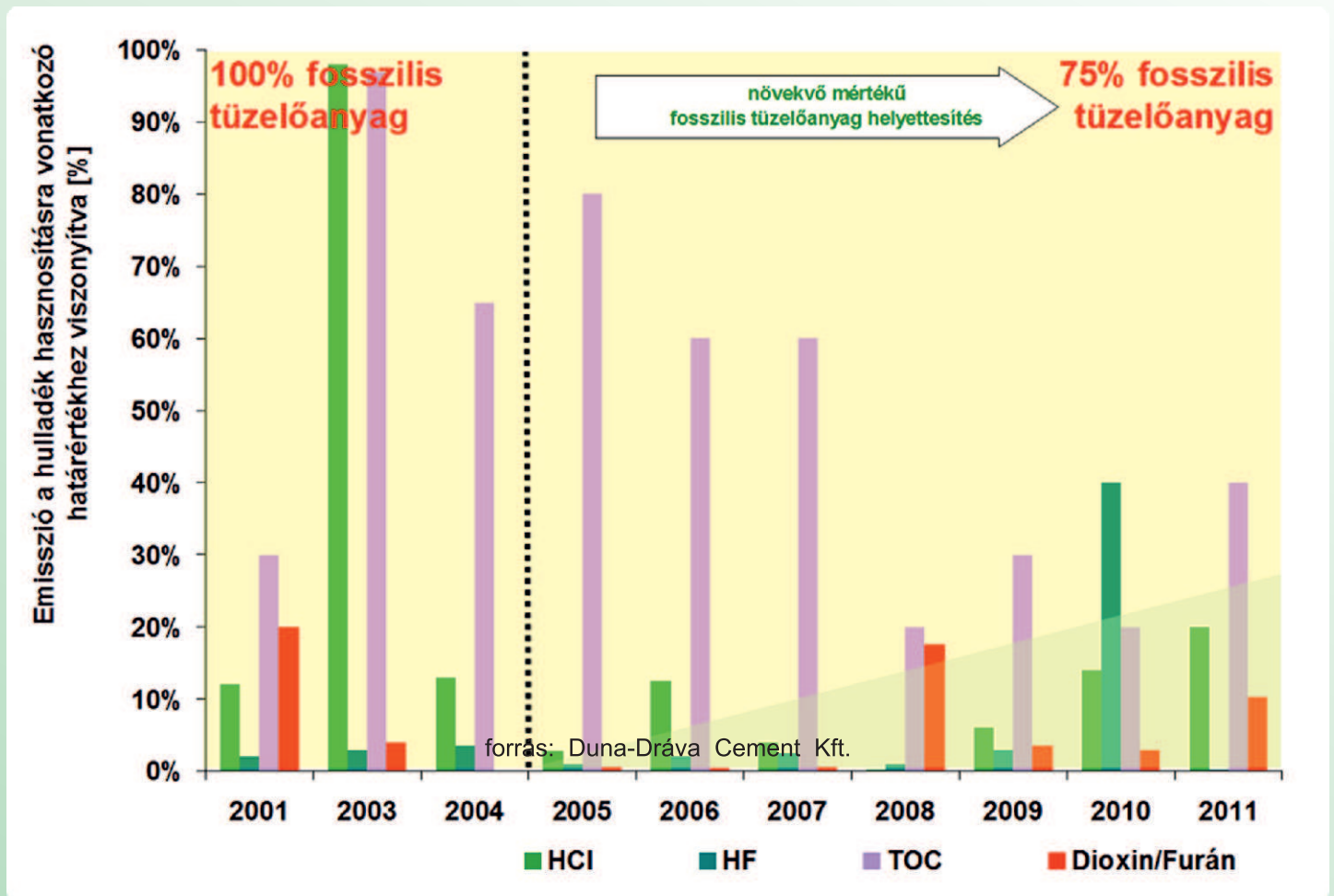

2020 PROGNÓZIS

Szelektív visszagyűjtési arány

A Duna-Dráva Cement Kft a 2004-ben kapott egységes környezethasználati engedélyt a fosszilis tüzelőanyagok helyettesítését lehetővé tevő hulladék hasznosításra.

A klinkerégetés 1450°C-os hőmérséklete és oxidatív atmoszférája garantálja a hulladékok biztonságos hasznosítását.

A 2004 előtti kísérleti eredmények és a 2004 után folyamatos üzemben mért emissziós értékek egyértelműen bizonyítják, hogy az RDF cementipari hasznosítása nem jár környezeti kockázattal. Az olyan kis koncentrációban előforduló komponensek esetén is a határérték töredéke a kibocsátás, mint a halogénidék, az elégtelen szénhidrogének, vagy a dioxinok és furánok.

Mivel az RDF hamuja alapanyagot helyettesítve beépül a klinkerbe, a cementipari hasznosítás teljes körű, nem keletkezik ártalmatlanítandó maradék.

Az RDF hasznosítás minden szempontból előnyös:

- környezetvédelmi szempontból, mivel a lerakás alternatívája,
- nemzetgazdasági szempontból, mivel energiahordozóként csökkenti Magyarország import függőségét,
- foglalkoztatási szempontból, mivel munkahelyeket teremt a hulladékkezelő létesítményekben és munkahelyeket őriz meg a cementiparban

Iktatószám: 1051/2011

Tárgy: Hulladékgazdálkodási tv. véleményezése

Vidékfejlesztési Minisztérium

Fazekes Sándor Úr

miniszter

Dr. Illés Zoltán Úr

környezetügyért felelős államtitkár

Budapest

Kossuth Lajos tér 11.

1860

Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Szakállamtitkár Úr!

A hulladékgazdálkodásról szóló tv. elfogadása előtt, szeretnénk általános és konkrét javaslatokkal élni annak érdekében, hogy a fontos közszolgáltatási terület is megújulhasson.

Előjáróban jelezni szeretnénk, hogy a tv. általános irányvonalaival egyetértünk, aggodalmunk éppen abban fogalmazható meg, hogy a helyes irány, mely a közszolgáltatást erősebb állami és önkormányzati keretek közé helyezi, az erős lobbierő között „felpuhul”.

E ponton természetesen hozzátesszük, hogy regionális hulladékgazdálkodási rendszerünk 100%-ban önkormányzati társulási tulajdon mellett működik, így érdekünk a köztulajdonon alapuló üzemeltetés. Szintén érdekünk a hulladék lerakásából képződő nyereség mérséklése azoknál a társaságoknál, ahol a hulladék lerakást preferálják.

Jelezni szeretnénk e mellett, hogy a tervezett intézkedések között több olyan szabályozási elképzelés szerepel, mely további átgondolásra szorul.

Alapvető megállapításaink:

1) Megfontolandónak tartjuk, hogy 2013. január 1 – től minimum csak állami, vagy önkormányzati többségi tulajdonnal és irányítási joggal rendelkező gazdasági társaságok láthassák el a hulladékkezelési közszolgáltatást.

Álláspontunk szerint a vegyes tulajdonosi rendszernek jelentős belső ellentmondásai vannak. Az állami és önkormányzati rendszer a biztos és gondos működésen, fenntartható fejlesztésen kívül nem érdekelt a nyereségképzésben, míg a magánszféra egyértelműen ezért jött létre.

A hazai köztisztasági közszolgáltatást, részben a lerakásból származó magas haszon miatt többségében külföldi érdekeltségek üzemeltetik.

A tisztán állami, vagy önkormányzati rendszerre történő átállásra az egy év felkészülés álláspontunk szerint kevés. Célszerű az összetett probléma miatt „finomabb” szabályozással elérni a társadalmilag fontos célokat.

Ha a vegyes tulajdonú rendszer marad a szabályozásban célszerű lenne jogszabályban rögzíteni az elérhető maximális adózás utáni nyereség mértékét, mert e nélkül a rendszer ellenőrizhetetlenné válik.

2) Fontosnak tartanánk átmenti rendelkezésként kimondani, hogy csak 2014 január 1 – ig köthető érvényes közszolgáltatási szerződés olyan gazdasági társasággal, mely a később megkövetelt tulajdonformának nem felel meg. Ennek híján egész évben újabb „piacszerzési” konfliktusok várhatóak. A folyamat gyakorlatilag megkezdődött, mert az érintett gazdasági társaságok a jelenleg hatályos szabályozás alapján igyekeznek hosszú távú szerződések irányába „terelni” az önkormányzatokat, hogy érvényesíthető polgári jogi igényük, „elkötelezettségük” keletkezzen.

Nem értünk egyet azzal, hogy a településtisztasági közszolgáltatás állami feladat legyen. A településtisztaság, az ehhez tartozó közszolgáltatás tipikusan középszintű feladat.

A közszolgáltatás, a mögötte található szervezettség, technológia, településszerkezet nagyon változatos, ennek állami leképezése lassú, bürokratikus eljárásokat fog generálni.

A településtisztasági közszolgáltatás fedezete a lakossági díjak formájában rendelkezésre áll az önkormányzati rendszerben, a valós problémát a versenyszférával szembeni aránytalanság jelentette, kiemelten a regionális hulladékgazdálkodási rendszerek esetén.

3) Egyetértünk azzal, hogy a közszolgáltatási szerződéseket 2013-tól az OHÜ nyilvántartsa, szakmailag ellenőrizze, esetleg koordinálja.

Fontosnak tartanánk, hogy a közszolgáltatási szerződések megkötése továbbra is önkormányzati szinten történjen az alábbiak szerint:

a) ahol a településtisztasági feladatra, hulladékgazdálkodásra önkormányzati társulások jöttek létre (ISPA és KA projektek) a társulási tanáccsal

b) társuláson kívüli települések esetén a Képviselő-testülettel

Így egységes szabályozás alapján, de eltérő díjak kerülhetnének megállapításra. Egységes díjak bevezetése álláspontunk szerint nem lehetséges, mert a megépült regionális hulladékgazdálkodási rendszerek más méretűek, többségében más technológiával épültek, más az üzemeltetés módja, mások a település szerkezeti adottságok.

E pont keretében egyetértünk a miniszteri szintű szakmai szabályozással, mert a kialakuló nagyobb (pl.:társulás) szolgáltatási területeken a helyi, Képviselő-testületi szabályozást egyébként sem tudják leképezni az egyes közszolgáltatók.

Egyes, a nem műszaki, szolgáltatásszervezési feladatokat érintő szabályozás Képviselő-testületi szabályozásának fenntartása indokolt lehet. (pl: szociális kérdések)

Kérjük viszont, hogy azon területeken, ahol a hulladékgazdálkodás feladatainak ellátására Önkormányzati Társulások jöttek létre, a jogalkotás jelentősen preferálja, vagy írja elő a feladatok közös ellátásának szükségességét legfeljebb 2 év türelmi idővel.

4) Kifejezett gazdasági kockázat, ha a hulladékkezelés lakosságtól beszedésre kerülő díja a „csak” begyűjtő, szállító szolgáltatóhoz jut.

Javasoljuk, hogy közszolgáltatási díjat csak komplex közszolgáltató (begyűjtés, szállítás, kezelés, ártalmatlanítás és jövőbeni környezetvédelmi kötelezettségek teljesítése) vagy a hulladékkezelését, ártalmatlanítását végző közszolgáltató, vagy az önkormányzatok társulása szedhessen be.

Indokunk, hogy annál a szervezetnél kell lennie a gazdasági forrásoknak, akik a hosszú távú környezetvédelmi kötelezettségek kötelezettjei. (rekultiváció és 30 év utógondozás, hulladékkezelő rendszerek fenntartható fejlesztése)

5) Szükségesnek tartjuk tv. szinten előírni, hogy a rekultivációs és utógondozási költségeket csak pénzben, elkülönített számlán, a Magyarországon hivatalos fizetőeszközben lehessen tartani, vagy állami garanciával rendelkező értékpapírba lehessen befektetni.

6) Alapvetően fontos lenne kimondani, hogy vegyes tulajdonú üzemeltetési rendszerekben *(ha a szabályozás tervezet így marad)* mekkora lehet az üzleti nyereség mértéke. Nyereség nélkül a kisebbségi magántulajdonosnak nincs értelmes gazdasági célja a vállalkozásban való részvételre. A tulajdon részére eső nyereség plafon nélkül viszont az átlátható, nyílt, hiteles működés kerül veszélybe, mert a két tulajdonosi csoport érdekei nem azonosak.

A mai helyzet nagyon álszent. A hulladékkezelés, közszolgáltatás nyeresége a hulladék lerakáson van. *(kb. 40-70%)* A begyűjtés szállítás költsége a köz és magánszférában már nem tér el jelentős mértékben. *(Ha egyformán betartják a munkajogi, munkavédelmi, oktatási stb. szabályokat)*

A lerakás költsége 3500-4500 Ft/tonna körül mozog, míg a piac szereplői változóan 8-13.000 Ft/tonna árat kérnek el a beszállítóktól.

A magas technológiai színvonalú regionális rendszerek hulladékkezelési költsége gyakorlati tapasztalataink alapján 15-18.000 Ft/tonna.

E miatt, ha a kormányzat joggal, kézben kívánja tartani az árakat, pl : a regionális rendszerek árai képezhetik a legmagasabb árat (Bruttó 28-34.000 Ft/év/ingatlan átlag) a magasabb technológiai színvonal **gyakorlatilag a teljes nyereséget felemészti**. Ettől kisebb díjak gyakorlatilag vagyontelést eredményeznek!

7) Legfeljebb 2 lépcsőben és nem több mint 2 év alatt lenne célszerű bevezetni a lerakási járulékot. A folyamat további halogatása, 5-10 évre történő széthúzása csak az átmenet időszakát nehezíti. A lerakási járuléknak a lerakás mai költsége és a magasabb szintű technológiák alkalmazása közötti különbséget kell kiegyenlítenie. A tervezett 30 EURO/tonna minimális összegként megfelelő.

8) A magasabb technológiai színvonalon működő regionális rendszerek esetében célszerű lenne általános felmentést adni arra az esetre, ha a depóra kerülő vegyes hulladék mennyisége éves (vagy havi) átlagban nem éri el a teljes beszállított mennyiség 30 %-át.

Az e feletti mennyiség esetén az ilyen rendszerekben is meg kellene fizetni a járulékot az éppen aktuális ármérték és lerakott vegyes hulladék tonna alapján.

Miért lenne fontos mindez? Egyrészt a regionális rendszerek is rákényszerülnének arra, hogy üzemeltessék is a megépült technológiákat. A rendszer pusztá megléte tehát nem adhatna mentességet.

A 30 %-os „tartalék” viszont azért fontos, hogy ezekben a rendszerekben a lerakási járulék pusztá bevezetése ne emelje az egyébként is magas közszolgáltatási árakat.

A regionális rendszerek (pl: mechanikai hulladékválogatók) ma még sok műszaki problémával küzdenek. Ennek legfőbb oka, hogy a beérkező hulladékok nagyon heterogének, számos olyan eszközt, tárgyat tartalmaznak, mely folyamatosan meghibásodásokat okoz. A hulladékgazdálkodási kultúra még nagyon alacsony szinten van.

Példák a rendszerbe kerülő tárgyakra: gépkocsi generátor, autó féltengely, háztartási gép motorok, 6-8 kg. súlyú kő, különböző fémtárgyak, huzalok.

Több esetben kerültek be rendszereinkbe robbanótestek (pl : éles aknavető gránát, kézigránát) így dolgozóink a tűzszerész ezred által szervezett robbanótest felismerő tanfolyamon is részt vesznek. Mindezt azért tartottuk fontosnak előadni, hogy a mai hulladék összetétel alapján a 70% - os üzemi működési hatékonyság már jónak mondható a magasabb technológiai színvonalú rendszerekben is.

Részleges mentességet is megfontolhatónak ítélnénk, ha a megfelelő tulajdon szerkezettel rendelkező leendő közszolgáltató szerződésben (pl.: *közigazgatási szerződés*) vállalja a magasabb technológiai szint (*elérhető legjobb technológia*) rövid határidőn belül (max. 2 év) történő bevezetését. Ennek kivitelezéséhez szükség lenne az elérhető legjobb technológia megfogalmazására, mert a mai környezetvédelmi közigazgatás nem képes kezelni ezt a helyzetet.

9) A díjhátralékok kezelése ügyében egyetértünk a Köztisztasági Egyesüléssel. A folyamat jogszabályokkal alátámasztott gyorsítása, a közvetlen állami és önkormányzati felelősség vállalás erősítése lenne fontos a stabil és kiszámítható közszolgáltatás biztosítása érdekében. Egyetértünk azzal, hogy a kötelező közszolgáltatás kintlévőségeinek beszedéséről a NAV intézkedjen.

10) A díjképzés tekintetében fontosnak tartjuk, hogy minden, a hulladékgazdálkodási célok eléréséhez szükséges költség elem megjelenhessen a díjat alkotó tényezők között. A jelenlegi tervezetben nem jelenik meg az oktatás feladata, melyet szemléletesen üzemi szinten is fontos végezni. Regionális rendszerünkben már oktatási referensek is dolgoznak.

Itt kiemelten fontosnak tartjuk tehát a hulladékgazdálkodás oktatásának, népszerűsítésének költségeit is a díjalkotási tényezők sorába emelni, ha szükséges maximum 20%-a) (*PI : másodnyersanyag begyűjtésből származó bevétel maximum 20%-a*)

11) Természetesen fontosnak tartjuk előírni, egyet értünk vele, hogy a közszolgáltató minden egyéb bevételét (*anyag értékesítés, termékdíj, támogatás, egyéb hulladékgazdálkodási tevékenység árbevétele*) alaptevékenységére kell, hogy fordítsa. E pont vonatkozásában utalunk vissza az üzleti nyereség rögzítendő mértékére.

12) A közszolgáltatási díjak egy és kéttényezős díjként is megállapíthatóak, mindkettőt alkalmazhatónak tartjuk. Kéttényezős díj esetén fontosnak tartjuk jelezni, hogy a magasabb technológiai rendszerek általános, állandó költségei meghaladják a 60 %-ot. Kéttényezős díj esetén az alapdíj nem jó, ha kevesebb ennél az értéknél.

13) A biztosíték nyújtásával egyetértünk, ha annak mértéke a valós, a kötelező közszolgáltatás keretében életszerűen előforduló esetleges haváriákhoz igazodik és nem túlzott mértékű. Megoldás lenne az is, ha a rekultivációra és utógondozásra vonatkozó pénzügyi alapképzési előírások körébe épülne be ez a fedezeti összeg is.

14) A közszolgáltatás körébe a települési szilárd, vagy háztartási hulladékok begyűjtését, kezelését, ártalmatlanítását, a szelektív hulladékgyűjtést, a háztartási veszélyes és elektronikai hulladékok begyűjtését, valamint a zöldhulladékok begyűjtését sorolnánk.

Nem korlátoznánk a közszolgáltatókat egyéb hulladékgazdálkodási tevékenység végzésében, ha a bevételt alaptevékenységükre forgatják vissza.

15) A közszolgáltatás körébe vonnánk a kereskedelmi, gazdasági stb. egységek minden olyan hulladékának begyűjtését, mely nem valamilyen technológiai, gyártási folyamat viszonylag homogén maradéka.

A kereskedelmi, gazdasági tevékenység keretében keletkező vegyes települési, vagy csomagolási hulladékok komoly piaci potenciállal rendelkeznek. Ezek a társaságok a jelen szabályozás működésképtelensége miatt „kihúzzák magukat” a közszolgáltatás alól.

A részfeladat fontos piaci potenciál, nem lenne célszerű olyan döntést hozni, hogy a jól jövedelmező rész a piaci szegmensnél marad, míg a fajlagosan költségesebb közfeladat finanszírozása nagyobb részt az ingatlan tulajdonosok terhét képezi. *(pl : MÁV, jövedelmezőbb teherszállítás privatizálva, míg a veszteséges személyszállítás állami feladat)*

Kérjük véleményünk szíves figyelembe vételét.

Tisztelettel:

Gödöllő, 2011. október 27.

Dr. Gémesi György
önkormányzati társulás elnöke s.k.

Gyenes Szilárd
ügyvezető, projektvezető s.k.